

BESLUIT WBR-AANVRAAG OFFSHORE WINDTURBINEPARK BARD OFFSHORE NL1

Kernpunt(en) van de zienswijzen:	Reactie van Bevoegd Gezag:
23. Voorschrift 13.3: het plaatsen van een radarreflector moet als dwingend voorschrift worden geschrapt (zie ook reeds hiervoor ivm p. 11/20 OB).	23. Radarreflectors zullen niet altijd een toegevoegde waarde hebben zoals inspreker aangeeft. Vooralsnog wil het bevoegd gezag echter de plaatsing van de reflectors in overeenstemming met de IALA richtlijnen wel opnemen in de vergunning.
24. Voorschrift 16: niet duidelijk is op welk moment het monitoring- en evaluatieprogramma moet worden ingediend.	24. Na het nemen van het definitief besluit zal in overleg met de vergunninghouders een procedurebeschrijving ten aanzien van de behandeling van het gestelde in de vergunningvoorschriften worden opgesteld.
25. Voorschrift 22: verzoek om toe te voegen dat een weigering van de toestemming altijd met volledige onderbouwing zal plaatsvinden	25. Het bevoegd gezag acht het vanzelfsprekend dat dat het een besluit onderbouwt en acht het dan ook niet nodig dat vast te leggen in een voorschrift.
26. Voorschrift 23.1: de tweede zinsnede is te algemeen en moet worden beperkt tot het voldoen aan de andere voorschriften van de vergunning	26. Dit meer algemene voorschrift is een gangbare bepaling in het kader van Wbr-vergunningen. Hierbij is geen sprake van een vergaande verlegging of beperking van aansprakelijkheid ten aanzien van hetgeen in de vergunning is vergund.
27. Voorschrift 24.1: is ongebruikelijk en onredelijk bezwarend. Het volstaat om voor te schrijven dat binnen drie jaar na onherroepelijk worden van de vergunning moet worden begonnen met de bouw van het park, met een mogelijkheid tot verlenging van die periode, op verzoek. "Operationele periode" moet worden vervangen door "bouwperiode".	27. Er is gekozen voor een termijn van 3 jaar na het verkrijgen van een niet-onherroepelijke vergunning, om zo maximale duidelijkheid te scheppen in bestaande ruimteclaims en langdurige grote ruimteclaims op de Noordzee te beperken. De datum waarop een vergunning onherroepelijk wordt is van te voren niet vast te stellen en geeft daarom onduidelijkheid over de ruimteclaim voor andere potentiële Noordzeegebruikers. Indien de vergunninghouder na 3 jaar kan aantonen dat de bouw van het park in gang is gezet maar het park nog niet operationeel is kan de vergunning op verzoek overigens verlengd worden.

Datum
4 december 2009

Nummer
WSV/2009/1138

BESLUIT WBR-AANVRAAG OFFSHORE WINDTURBINEPARK BARD OFFSHORE NL1

Kernpunt(en) van de zienswijzen:	Reactie van Bevoegd Gezag:
<p>28. Met betrekking tot bijlage 1 bij het ontwerpbesluit merkt BARD het volgende op: 1. algemene opmerkingen m.b.t. vergunningvoorschriften monitoring: het onderzoek is technisch niet haalbaar en de vakinhoudelijke motivering van het onderzoek ontbreekt. Aan een aantal vereisten kan wel tegemoet worden gekomen door kleine wijzigingen of preciezere bepaling van het onderzoeksprogramma. Bovendien gaan de vereisten verder dan wat de Duitse vergunninginstantie eist</p>	<p>28. De initiatiefnemer kan in haar MEP een voorstel doen voor aanpassing van de methodiek en frequentie, zolang de voorgestelde onderzoeksfrequentie statistisch voldoende betrouwbaar resultaat geeft en de uitkomsten binnen het park in de tijd en de uitkomsten tussen de verschillende parken met elkaar vergelijkbaar blijven. Bevoegd gezag zal dit voorstel conform voorschrift 16 beoordelen. Het windpark ligt op het Nederlands Continentaal Plat, dus is de Nederlandse wetgeving van toepassing.</p>
<p>29. Ruimtelijke spreiding van het vereiste onderzoek: is voor een deel vaktechnisch en logistiek dermate verstrekkend dat het niet meer mogelijk is een verband te leggen met de effecten van het project. Dat geldt vooral voor metingen met betrekking tot de aanwezigheid van broedvogelkolonies, bruinvissen en zeevogels. Het onderzoek moet op zodanige wijze worden uitgevoerd dat de effecten ervan duidelijk kunnen worden bepaald en niet met andere factoren interfereren. De voorschriften lijken nu vooral bedoeld om kennis te vergroten op kosten van projecten, hetgeen niet de bedoeling van de wetgever kan zijn. Evaluatie is bovendien een plicht van het bevoegd gezag, niet van de vergunninghouder</p>	<p>29. De initiatiefnemer kan in haar MEP een voorstel doen voor aanpassing van de methodiek en frequentie, zolang de voorgestelde onderzoeksfrequentie statistisch voldoende betrouwbaar resultaat geeft en de uitkomsten binnen het park in de tijd en de uitkomsten tussen de verschillende parken met elkaar vergelijkbaar blijven. Bevoegd gezag zal dit voorstel conform voorschrift 16 beoordelen. Het is nog onbekend welke parken daadwerkelijk gebouwd gaan worden. Aan alle initiatiefnemer zijn daarom min of meer dezelfde monitoringsvoorschriften opgelegd. Nadat bekend is welke parken daadwerkelijk gebouwd gaan worden, kan in overleg met het bevoegd gezag en de andere initiatiefnemers afspraken gemaakt worden voor samenwerking. Daarnaast wordt momenteel binnen de overheid nagedacht over de organisatie van het monitorings- en evaluatieprogramma. Mogelijk kan blijken dat het bevoegd gezag hierin een voortrekkersrol kan vervullen. De meet- en monitoringsverplichtingen van de verschillende parken kunnen overlap vertonen. Het bevoegd gezag oriënteert zich op dit punt nog nader. Het bevoegd gezag is het verder eens met de inspreker dat evaluatie een plicht is van het bevoegd gezag en niet van de initiatiefnemer.</p>

Datum
4 december 2009
Nummer
WSV/2009/1138

BESLUIT WBR-AANVRAAG OFFSHORE WINDTURBINEPARK BARD OFFSHORE NL1

Kernpunt(en) van de zienswijzen:	Reactie van Bevoegd Gezag:
30. Het voorschrift dat presentaties moeten worden gegeven is ongebruikelijk en onredelijk bezwarend	30. Bevoegd gezag is het niet eens met deze zienswijze. Presentaties hebben een meerwaarde t.o.v. een onderzoeksrapport, aangezien er achtergronden en interpretaties bediscussieerd kunnen worden met de desbetreffende deskundigen.
31. Onderwatergeluid als gevolg van heien: het bevoegd gezag kan aan de hand van een reeds ingediend meetconcept zien hoe het heigeluid gedurende de bouw van het Duitse park BARD offshore 1 gemeten wordt. De resultaten van deze metingen zal BARD uitwerken en beschikbaar stellen. Het verzoek is om het monitoringsprogramma dan in omvang en nauwkeurigheid aan te passen. Verder verdient de permanente registratie zoals voorgeschreven bij de meting van het geluidsvolume en de geluidsverspreiding door middel van hydrofonen niet de voorkeur, wel een representatieve meting	31. Op basis van voortschrijdend inzicht t.a.v. het onderwatergeluid a.g.v. heien kan de initiatiefnemer in haar MEP een voorstel doen voor aanpassing van de methodiek en frequentie, zolang de voorgestelde onderzoeksfrequentie statistisch voldoende betrouwbaar resultaat geeft en de uitkomsten binnen het park in de tijd en de uitkomsten tussen de verschillende parken met elkaar vergelijkbaar blijven. Bevoegd gezag zal dit voorstel conform voorschrift 16 beoordelen.
32. Geluidsmeting operationeel windturbinepark: ook beperken tot het controleren van de voorspelde ecologische effecten en alleen als er aanleiding toe is	32. Het onderzoeksprogramma is gebaseerd op de kennisleemtes benoemd in het MER en de passende beoordeling; deze zijn terug te vinden in bijlage 1. De initiatiefnemer kan in haar MEP een voorstel doen voor de methodiek en frequentie, zolang de voorgestelde onderzoeksfrequentie statistisch voldoende betrouwbaar resultaat geeft en de uitkomsten binnen het park in de tijd en de uitkomsten tussen de verschillende parken met elkaar vergelijkbaar blijven. Bevoegd gezag zal dit voorstel conform voorschrift 16 beoordelen.
33. Effecten van heien op vislarven: algemeen wetenschappelijk onderzoek is geen taak van de vergunninghouder, onderzoek kan beter in laboratoria plaatsvinden en het vereiste onderzoek moet vakinhoudelijk uitvoerbaar zijn	33. De verplichting om de effecten van heien op vislarven te monitoren is voor de initiatiefnemer komen te vervallen. Bijlage 1 van het besluit is aangepast op dit onderdeel.

Datum
4 december 2009

Nummer
WSV/2009/1138

BESLUIT WBR-AANVRAAG OFFSHORE WINDTURBINEPARK BARD OFFSHORE NL1

Kernpunt(en) van de zienswijzen:	Reactie van Bevoegd Gezag:
<p>34. Effecten van heien op vis: de voorspelde effecten en onzekerheden daarin geven geen aanleiding tot het monitoren van het gedrag van vissen. Onderzoek ten behoeve van alle of meerdere parken is efficiënter. Verder bleken gegevens opgetekend met behulp van een sleephydrofoon uit eigen tests foutief, de methode is daarom ongeschikt</p>	<p>34. In bijlage 1 van het besluit wordt het voorkomen en de vissterfte gevraagd en niet het gedrag. Zoals inspreker zelf aangeeft in de zienswijze is monitoring ook bedoeld om te controleren of voorspelde effecten uitkomen. Bevoegd gezag is van mening dat het in dit geval nodig is, gezien de leemtes in kennis. De initiatiefnemer kan in haar MEP een voorstel doen voor aanpassing van de methodiek en frequentie, zolang de voorgestelde onderzoeksfrequentie statistisch voldoende betrouwbaar resultaat geeft en de uitkomsten binnen het park in de tijd en de uitkomsten tussen de verschillende parken met elkaar vergelijkbaar blijven. Bevoegd gezag zal dit voorstel conform voorschrift 16 beoordelen.</p> <p>Het is nog onbekend welke parken daadwerkelijk gebouwd gaan worden. Aan alle initiatiefnemer zijn daarom min of meer dezelfde monitoringsvoorschriften opgelegd. Nadat bekend is welke parken daadwerkelijk gebouwd gaan worden, kan in overleg met het bevoegd gezag en de andere initiatiefnemers afspraken gemaakt worden voor samenwerking. Daarnaast wordt momenteel binnen de overheid nagedacht over de organisatie van het monitorings- en evaluatieprogramma. Mogelijk kan blijken dat het bevoegd gezag hierin een voortrekkersrol kan vervullen. De meet- en monitoringsverplichtingen van de verschillende parken kunnen overlap vertonen. Het bevoegd gezag oriënteert zich op dit punt nog nader.</p>

Datum
4 december 2009

Nummer
WSV/2009/1138

BESLUIT WBR-AANVRAAG OFFSHORE WINDTURBINEPARK BARD OFFSHORE NL1

Kernpunt(en) van de zienswijzen:	Reactie van Bevoegd Gezag:
<p>35. Monitoring bruinvissen in relatie tot het windturbinepark: de voorspelde effecten en onzekerheden geven geen aanleiding tot het monitoren van de effecten op bruinvissen en eventueel onderzoek kan worden gecombineerd met dat voor andere parken</p>	<p>35. Zoals inspreker zelf aangeeft in de zienswijze is monitoring ook bedoeld om te controleren of voorspelde effecten uitkomen. Bevoegd gezag is van mening dat het in dit geval nodig is, gezien de leemtes in kennis. Het is nog onbekend welke parken daadwerkelijk gebouwd gaan worden. Aan alle initiatiefnemer zijn daarom min of meer dezelfde monitoringsvoorschriften opgelegd. Nadat bekend is welke parken daadwerkelijk gebouwd gaan worden, kan in overleg met het bevoegd gezag en de andere initiatiefnemers afspraken gemaakt worden voor samenwerking. Daarnaast wordt momenteel binnen de overheid nagedacht over de organisatie van het monitorings- en evaluatieprogramma. Mogelijk kan blijken dat het bevoegd gezag hierin een voortrekkersrol kan vervullen. De meet- en monitoringsverplichtingen van de verschillende parken kunnen overlap vertonen. Het bevoegd gezag oriënteert zich op dit punt nog nader.</p>

Datum
4 december 2009
Nummer
WSV/2009/1138

BESLUIT WBR-AANVRAAG OFFSHORE WINDTURBINEPARK BARD OFFSHORE NL1

Kernpunt(en) van de zienswijzen:	Reactie van Bevoegd Gezag:
<p>36. Monitoring zeevogels in relatie tot het windturbinepark: de voorspelde effecten en onzekerheden geven geen aanleiding tot het monitoren van de effecten op vogels. Dit geldt ook voor dichtheden, mijdingsgedrag en ruimtelijke verdeling van vogels en radardekking en aanvaringsrisico's. De onderzoeken kunnen beter gecombineerd worden met andere parken, al dan niet van BARD zelf. De vereiste spreiding van het onderzoek is voor een deel niet vaktechnisch motiveerbaar en de actieradius moet worden verkleind. Verder staan de te verwachten resultaten van registratie op afstand van broedvogelkolonies niet in verhouding tot de kosten. De meetprocedures voor de registratie van zeevogels en broedvogelkolonies zijn niet verder gedefinieerd in het ontwerpbesluit. Tot slot is voor een aantal vereisten nog onduidelijk of deze wel technisch haalbaar zijn. Dit geldt bijvoorbeeld voor de nachtelijke registratie van trekvogels en de waarneming van zeevogels en broedvogelkolonies met radarinstallaties</p>	<p>36. Zoals inspreker zelf aangeeft in de zienswijze is monitoring ook bedoeld om te controleren of voorspelde effecten uitkomen. Bevoegd gezag is van mening dat het in dit geval nodig is, gezien de leemtes in kennis. Het is nog onbekend welke parken daadwerkelijk gebouwd gaan worden. Aan alle initiatiefnemer zijn daarom min of meer dezelfde monitoringsvoorschriften opgelegd. Nadat bekend is welke parken daadwerkelijk gebouwd gaan worden, kan in overleg met het bevoegd gezag en de andere initiatiefnemers afspraken gemaakt worden voor samenwerking. Daarnaast wordt momenteel binnen de overheid nagedacht over de organisatie van het monitorings- en evaluatieprogramma. Mogelijk kan blijken dat het bevoegd gezag hierin een voortrekkersrol kan vervullen. De meet- en monitoringsverplichtingen van de verschillende parken kunnen overlap vertonen. Het bevoegd gezag oriënteert zich op dit punt nog nader. De initiatiefnemer kan in haar MEP een voorstel doen voor aanpassing van de methodiek en frequentie, zolang de voorgestelde onderzoeksfrequentie statistisch voldoende betrouwbaar resultaat geeft en de uitkomsten binnen het park in de tijd en de uitkomsten tussen de verschillende parken met elkaar vergelijkbaar blijven. Bevoegd gezag zal dit voorstel conform voorschrift 16 beoordelen.</p>

Datum
4 december 2009
Nummer
WSV/2009/1138

Volgnummer: 13	Afzender:	Vereniging Vrienden van Schiermonnikoog J.F. Huizing Kooisingel 5 9753 EZ HAREN
Kernpunt(en) van de zienswijzen:	Reactie van Bevoegd Gezag:	

BESLUIT WBR-AANVRAAG OFFSHORE WINDTURBINEPARK BARD OFFSHORE NL1

Kernpunt(en) van de zienswijzen:	Reactie van Bevoegd Gezag:
<p>1. Belanghebbende stelt dat de stelling van het bevoegd gezag dat de windmolens niet vanaf Schiermonnikoog zichtbaar zijn, niet juist is. Iemand van 1,75 m lengte ziet de wieken boven de horizon slaan. De ashoogte van een windmolen is 90 m, plus lengte wiek 60 m maakt dat de windmolen 150 m boven zeeniveau uitkomt.</p> <p>Als 's zomers het zeewater koeler is dan de lucht koelen de onderste luchtlagen af. Licht dat van een object ver op zee naar een waarnemer op het strand die luchtlagen passeert, wordt enigszins met de aardkromming mee gebogen. Daardoor kunnen objecten ver op zee duidelijker zichtbaar zijn dan de eenvoudige berekening doet vermoeden.</p> <p>Belanghebbende wijst de ontwerpvergunning af en verzoekt het bevoegd gezag:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de berekening van het windmolenpark opnieuw te verrichten - vervuiling van de horizon te voorkomen door de windmolens buiten het zicht vanaf de Waddeneilanden te bouwen.	<p>1. Rekening houdend met de kromming van de aarde en gemiddelde atmosferische omstandigheden is een windturbine met een tiphoogte van 150 m op een afstand van ca. 54 km en verder in zijn geheel niet meer zichtbaar vanaf het strand.</p> <p>De gemiddelde atmosferische omstandigheden zijn echter een theoretisch uitgangspunt. Uit meteorologische zichtdata van het KNMI (gemeten over de periode van 1995-2009) voor de locatie Vlieland blijkt dat het maximale zicht 55 km bedraagt en dit in slechts 5% van de tijd voorkomt. Op een afstand van minder dan 54 km zouden dus in principe gedurende een zeer kleine periode van het jaar periodiek net de tippen van de rotorbladen zichtbaar kunnen zijn. Echter door de lichte kleur en de slankheid van de rotorbladen is dat nog zeer onwaarschijnlijk. Daar de afstand van Schiermonnikoog tot de dichtstbijzijnde windturbine van het park 56 km bedraagt kan gesteld worden dat de windturbines niet zichtbaar zullen zijn vanaf Schiermonnikoog, ook niet vanaf de hoogste duin.</p>

Datum
4 december 2009

Nummer
WSV/2009/1138

Volgnummer: 14	Afzender:	Koninklijk Nederlands Watersport Verbond Mevrouw L.M. Polet - de Vreeze Postbus 2658 3430 GB Nieuwegein
Kernpunt(en) van de zienswijzen:	Reactie van Bevoegd Gezag:	

BESLUIT WBR-AANVRAAG OFFSHORE WINDTURBINEPARK BARD OFFSHORE NL1

Kernpunt(en) van de zienswijzen:	Reactie van Bevoegd Gezag:
<p>1. Belanghebbende stelt dat de aangevraagde locatie direct tegen de aangrenzende scheepsverkeerroutes aanligt en daarmee een grotere vaardichtheid in die routes veroorzaakt. Watersportverbond stelt dat tussen windturbineparken en scheepsverkeerroutes ruime zones nodig zijn die ook uitwijk- en manoeuvreerruimte bieden aan de scheepvaart, inclusief de recreatievaart die het alleen is toegestaan deze routes haaks over te steken. Deze zones ontbreken in het ontwerpbesluit. Belanghebbende dringt aan op een goede afstemming met de plannen van Duitsland met betrekking tot windturbineparken. Dit omdat het verkeer van jachten langs de kust parallel aan de route richting de Elbe, en het noord-zuidverkeer van en naar de havens aan de kust mogelijk moet blijven.</p>	<p>1. <i>Vaardichtheid scheepvaartroutes:</i> Er loopt slechts één scheepvaartroute in de buurt van de windparken, dit is het VSS German Bight Western Approach ten noorden van de windparken (zie het kaartje in het besluit van het gebied met de recente AIS gegevens ingetekend). Omdat het om een verplichte route gaat (een verkeersscheidingsstelsel) varen zeeschepen nu ook al in deze routes, dus de windparken verhogen de dichtheid in de route niet. Voor de pleziervaart geldt dat er geen reden is om aan te nemen dat deze zich in dit VSS zal gaan begeven vanwege de windparken en dat daarmee de verkeersdichtheid in het VSS zou worden vergroot. Er is ten zuiden van de windparken nl. meer dan voldoende ruimte om oost-west en west-oost routes te varen. Ook kan noordelijk van de windparken en het VSS worden gevaren; dit ligt echter minder voor de hand (extra mijlen).</p>

Datum
4 december 2009
Nummer
WSV/2009/1138

BESLUIT WBR-AANVRAAG OFFSHORE WINDTURBINEPARK BARD OFFSHORE NL1

Kernpunt(en) van de zienswijzen:	Reactie van Bevoegd Gezag:
	<p><i>Kruisend verkeer/uitwijken:</i> Kruisend verkeer is niet te verwachten ter hoogte van deze windparken. In Nederland geldt dat er geen scheepvaart, inclusief pleziervaart, in de windparken en de aangrenzende 500 meter veiligheidszone wordt toegestaan. Het kan dus niet voorkomen dat een groot schip dat bijvoorbeeld in het VSS vaart moet uitwijken voor een (plezier)vaartuig dat loodrecht op het VSS uit het windpark komt varen, waardoor het grote schip naar stuurboord moet uitwijken en in de problemen komt met het windturbinepark. Het VSS wordt feitelijk door het windpark afgeschermd van kruisend verkeer. Kruisend verkeer dat 'vanachter' een windpark vandaan komt en waarvoor zou moeten worden uitgeweken in de richting van het windpark is hooguit te verwachten aan de oostzijde van het windpark BARD. Hier is echter aansluitend het windpark Borkum Riffgrund West II gepland. Om deze redenen wordt er geen extra veiligheidsmarge aangehouden rondom het VSS die uitwijkmanoeuvres voor kruisend verkeer wel mogelijk zou kunnen maken; er bestaat hiervoor geen aanleiding.</p>

Datum
4 december 2009
Nummer
WSV/2009/1138

Volgnummer: 15	Afzender:	Productschap Vis Ir. B.J. Odink Treubstraat 17 2280 AB RIJSWIJK
Kernpunt(en) van de zienswijzen:	Reactie van Bevoegd Gezag:	
1. Door de komst van windturbineparken in zee zal de visserij ernstig worden belemmerd in haar bedrijfsuitvoering en een veilige vaart. De oprichting van windparken vindt plaats in belangrijke visgebieden. Dit besluit doet afbreuk aan de economische belangen van de vissers in het gebied.	1. De windmolenparken zijn buiten de 12 mijl zone geprojecteerd. Een windpark beslaat minder dan 1% van de Nederlandse Noordzee. Door de aanleg van een of meerdere windparken resteren voldoende vaarmogelijkheden voor de bedrijfsuitvoering van visserij. Er blijven voldoende alternatieve vaarroutes buiten de zeescheepvaartroutes bestaan.	

BESLUIT WBR-AANVRAAG OFFSHORE WINDTURBINEPARK BARD OFFSHORE NL1

Kernpunt(en) van de zienswijzen:	Reactie van Bevoegd Gezag:
<p>2. Verzocht wordt om nader te onderzoeken wat de mogelijkheden van dubbel gebruik zijn. Het veiligheidsaspect is hier van groot belang. Indien dubbel gebruik niet mogelijk is, moet gekeken worden of een combinatie van windpark en natuur een optie is. Ook moet voor de vissector duidelijker omschreven worden hoe een eventueel verlies van visgronden gecompenseerd wordt.</p>	<p>2. Vanuit scheepvaartveiligheidsoogpunt is het van belang dat er geen schepen in- en uit windparken varen, omdat hiermee kruisend verkeer wordt geïntroduceerd. De doorgaande scheepvaart rondom het windpark zal op basis van de Internationale bepalingen ter voorkoming van aanvaringen op zee in een aantal gevallen moeten uitwijken voor dit kruisend verkeer. Daarvoor is door het windpark geen ruimte. Daarnaast is het uitvoeren van reddingsacties in een windpark lastiger dan daarbuiten. Het gebruik van het windpark door de visserij vind ik dan ook niet aanvaardbaar. Het verlies aan visgronden door de realisatie van 950 MW in deze vergunningsverleningsronde is dusdanig klein dat dit niet voor compensatie in aanmerking zal komen.</p>
<p>3. Belanghebbende stelt dat de Beleidsregels inzake toepassing Wbr in de EEZ het karakter dragen van een AmvB. Voor een dergelijke vorm van delegatie van regelgeving moet een wet de basis bieden. Dit is in de Wbr niet het geval.</p>	<p>3. Een beleidsregel is een bij besluit vastgestelde algemene regel voor de afweging van belangen, de vaststelling van feiten of de uitleg van wettelijke voorschriften bij het gebruik van een bevoegdheid van een bestuursorgaan. De vergunningverlening voor windturbineparken op de Noordzee vindt zijn grondslag in de Wet beheer rijkswaterstaatswerken. Ter nadere specificering van de Wbr voor installaties in de Noordzee zijn de Beleidsregels inzake toepassing Wbr op installaties in de exclusieve economische zone vastgesteld. Deze beleidsregel knoopt aan bij bestaande bevoegdheden en de daarvoor geldende wettelijke regels en heeft dus niet het karakter van een AmvB.</p>

Datum
4 december 2009
Nummer
WSV/2009/1138

BESLUIT WBR-AANVRAAG OFFSHORE WINDTURBINEPARK BARD OFFSHORE NL1

Kernpunt(en) van de zienswijzen:	Reactie van Bevoegd Gezag:
<p>4. Belanghebbende stelt dat het bevoegd gezag geen bevoegdheid heeft tot het verlenen van vergunningen voor windparken. Conform art. 5 van de Beleidsregels wordt rekening gehouden met andere op de Noordzee betrekking hebbende plannen en gebiedsaanwijzingen, waaronder die op grond van de Wet ruimtelijke ordening. De Planologische Kernbeslissing Near Shore Windpark is een dergelijke gebiedsaanwijzing en is nooit officieel herroepen. Deze PKB sluit de bouw van andere windparken uit.</p>	<p>4. Deze PKB waar belanghebbende naar verwijst (Kamerstukken II 2000/2001, 27 041) is uitgevaardigd op grond van de Wro. De Wro geldt niet in de Exclusief Economische Zone. De ontwerpbesluiten waar belanghebbende haar zienswijze op geeft, zijn allen gesitueerd in de EEZ. De PKB en het daarin neergelegde moratorium hebben dan ook geen betrekking op de vergunningaanvragen in de ontwerpbesluiten waar belanghebbende nu haar zienswijze over heeft ingediend.</p>
<p>5. Visserij schepen zijn niet verplicht om na 2014 AIS aan boord te hebben, terwijl dit wel de schepen zijn die met name in de kustzone actief zijn. Het bevoegd gezag mag de verkeersveiligheid niet laten afhangen van het AIS gebruik.</p>	<p>5. Visserij schepen met een lengte kleiner dan 15 meter zijn inderdaad niet verplicht om AIS aan boord te hebben. Het aantal kleine vissersschepen dat zich buiten de 12 NM uit de kust begeeft waar de windparken aangevraagd zijn is echter beperkt (0-9 schepen per 1000km²), zo blijkt uit het Vonovi onderzoek [Scheepvaartverkeer op het Nederlands deel van de Noordzee over de periode 1999-2001 op basis van dagvluchten (figuur F-5 visserij)].</p>
<p>6. In de berekeningen van de kansen op een aanvaring/aandrijving is niet gekeken naar de cumulatieve kans. Als belanghebbende deze berekening nog eens doorredeneert, bedraagt de kans op een aanvaring/aandrijving gemiddeld 138% per jaar.</p>	<p>6. Belanghebbende stelt onterecht dat in de berekening van de kansen op een aanvaring/aandrijving niet is gekeken naar de cumulatieve kans. De MER beschrijft in navolging van de richtlijnen de cumulatieve kans op aanvaring, aandrijving en uitstroom van chemicaliën. Het bevoegd gezag heeft bij haar overweging omtrent cumulatieve effecten rekening gehouden met de andere aanvragen voor windparken die momenteel in procedure zijn. Daarbij is de realisatie van 6000 MW geen uitgangspunt omdat dit nog niet vastgesteld lange termijnbeleid betreft. Afwegingen omtrent 6000 MW worden gemaakt in het kader van het in ontwikkeling zijnde Nationaal Waterplan.</p>

Datum
4 december 2009

Nummer
WSV/2009/1138

BESLUIT WBR-AANVRAAG OFFSHORE WINDTURBINEPARK BARD OFFSHORE NL1

Kernpunt(en) van de zienswijzen:	Reactie van Bevoegd Gezag:
<p>7. In het MER wordt er niet inhoudelijk ingegaan op de hulp die kan worden geboden bij calamiteiten in de nabijheid van of binnen windparken; er wordt geen nadere analyse gegeven in hoeverre reddingsoperaties uitvoerbaar zijn. Ook is het geen optie om de veiligheidszone van 500m uit te breiden.</p>	<p>7. Het MER is door mij geaccepteerd als volledig; aanvulling van het MER is in dit stadium van de aanvraag niet meer aan de orde. Hulpverlening binnen een windpark kan worden belemmerd door de windturbines. Mede daarom wordt er geen scheepvaartverkeer (inclusief visserij) toegestaan in de windparken en is een veiligheidszone van 500 meter van toepassing, zodat de kans op SAR operaties in een windpark tot het uiterste wordt beperkt. Uitbreiden van de 500 meter zone is niet mogelijk omdat dit internationale verdragsregels zou schenden (UNCLOS).</p>
<p>8. Belanghebbende sluit zich aan bij de Nautische Adviesgroep, die stelt dat er minimaal 2 nm tussen de diverse parken moet liggen, zodat er voldoende ruimte overblijft om te navigeren.</p>	<p>8. Uit de adviezen van de Nautische adviesgroep blijkt niet dat 2 NM ruimte tussen windparken in het algemeen is geadviseerd. Het is mij onduidelijk waarop u deze veronderstelling heeft gebaseerd.</p>
<p>9. Belanghebbende verzoekt aan het bevoegd gezag om het voorzorgsprincipe van toepassing te verklaren op de ontwerpvergunningen.</p>	<p>9. Het voorzorgsprincipe is in alle besluiten gehanteerd, zie hiervoor het beschreven toetsingskader in de besluiten. Hantering van dit principe betekent echter niet dat ik geen windparken zou kunnen vergunnen; de door mij gemaakte afwegingen wijzen uit dat met toepassing van het voorzorgsprincipe vergunning mogelijk is.</p>
<p>10. Belanghebbende acht het noodzakelijk dat bij nieuwe initiatieven voor plaatsing van windparken in het MER vergelijkingen worden gedaan met het Near Shore windpark op het gebied van kosten en risico's. In het MER zijn deze vergelijkingen niet opgenomen.</p>	<p>10. Bij het Near Shore Windpark (OWEZ) is een monitorings- en evaluatieprogramma in gang. Resultaten uit dit programma zijn en worden meegenomen in de milieueffectrapportages en de besluitvorming over toekomstige aanvragen voor windparken. Ook in de voorliggende aanvragen en MER's zijn de toen beschikbare onderzoeksgegevens van OWEZ meegenomen. OWEZ toont tot op heden geen onaanvaardbare veiligheidsrisico's. Een kostenvergelijking behoort niet tot het Wbr-toetsingskader.</p>

Datum
4 december 2009
Nummer
WSV/2009/1138

Volgnummer: 16	Afzender: Fam. R. Wolters Avondsterlaan 29 9742 KA GRONINGEN
-----------------------	---

BESLUIT WBR-AANVRAAG OFFSHORE WINDTURBINEPARK BARD OFFSHORE NL1

Kernpunt(en) van de zienswijzen:	Reactie van Bevoegd Gezag:
<p>1. Belanghebbende is voor duurzame windenergie maar maakt bezwaar tegen het plaatsen van mega windmolens die wel degelijk met het blote oog vanaf het eiland Schiermonnikoog te zien zullen zijn. Belanghebbende wil het onbelemmerde uitzicht vanaf de kust bewaren en stelt dat een windmolenpark een industrieel gebied is dat niet samengaat met de schoonheid van Nationaal park Schiermonnikoog, zelfs werelderfgoed.</p>	<p>1. Het geplande windturbinepark staat 56 km uit de kust van Schiermonnikoog. Uit een studie naar de zichtbaarheid van de windturbines in het MER blijkt dat deze niet zichtbaar zijn vanaf de kust van Schiermonnikoog. Nader onderzoek van het bevoegd gezag bevestigt deze bevinding. Het landschap wordt daarmee behouden.</p>

Datum
4 december 2009

Nummer
WSV/2009/1138

Volgnummer: 17	Afzender:	Centraal Nautisch Beheer
		Mvr. A. Kee Postbus 19406 1000 GK Amsterdam
Kernpunt(en) van de zienswijzen:	Reactie van Bevoegd Gezag:	
<p>1. Belanghebbende kan zich verenigen met het voornemen een vergunning te verlenen met name op het aspect van de scheepvaartveiligheid. Korthedshalve wordt verwezen naar de zienswijzen zoals naar voren gebracht op het ontwerpbesluit aanvraag Wbr-vergunning voor het windturbinepark Beaufort.</p>	<p>1. Het bevoegd gezag heeft kennis genomen van uw zienswijzen. Voor de reactie verwijs ik naar de reactie op uw zienswijzen zoals naar voren gebracht op het ontwerpbesluit aanvraag Wbr-vergunning voor het windturbinepark Beaufort.</p>	

Volgnummer: 18	Afzender:	J.E. Homan
		Langestreek om de noord 5 9166 NV SCHIERMONNIKOOG
Kernpunt(en) van de zienswijzen:	Reactie van Bevoegd Gezag:	
<p>1. Belanghebbende stelt dat de plannen voor de windmolenparken moeten worden getoetst aan de effecten op het landschap en de beleving van mensen. In de Nota Noordzee 2012 en de Planologische Kernbeslissing Derde Nota Waddenzee (aangepast deel 3) wordt het landschap behouden als doelstelling aangemerkt. Drie windmolenparken zijn drie grootschalige industrieterreinen die niet samengaan met de schoonheid van de natuur van nationaal park Schiermonnikoog dat ook nog werelderfgoed is.</p>	<p>1. Het geplande windturbinepark staat 56 km uit de kust van Schiermonnikoog; het staat dus niet in het nationaal park Schiermonnikoog. Uit een studie naar de zichtbaarheid van de windturbines in het MER blijkt dat deze niet zichtbaar zijn vanaf de kust van Schiermonnikoog. Nader onderzoek van het bevoegd gezag (zie antwoord bij J. Homan 2.) bevestigt deze bevinding. Het landschap wordt daarmee behouden.</p>	

BESLUIT WBR-AANVRAAG OFFSHORE WINDTURBINEPARK BARD OFFSHORE NL1

Kernpunt(en) van de zienswijzen:	Reactie van Bevoegd Gezag:
<p>2. Belanghebbende stelt dat de windmolens wel zichtbaar zullen zijn vanaf Schiermonnikoog indien gerekend wordt met de methode beschreven in het rapport 'Handreiking Landschap en Windturbines' van het ministerie van LNV.</p> <p>De drie windmolenparken zijn een verzameling van 175 bouwwerken van 150 m hoog (ashoogte 90 m + 60 m lengte wiek) Een object van 150 m hoogte is onder gemiddelde atmosferische omstandigheden te zien:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vanaf het strand: 56 km - vanaf de duin bij Noderstraun: 63 km - vanaf de Wasserman (hoogste duin op Schiermonnikoog): 69 km <p>Dus komen windmolenparken idealiter op 70 km van Schiermonnikoog te staan.</p>	<p>2. Rekening houdend met de kromming van de aarde en gemiddelde atmosferische omstandigheden is een windturbine met een tiphoogte van 150 m onder gemiddelde atmosferische omstandigheden op een afstand van ca. 54 km en verder in zijn geheel niet meer zichtbaar. Uit KNMI zichtdata (gemeten over de periode van 1995-2009) voor de locatie Vlieland blijkt dat het maximale zicht 55 km bedraagt en dit slechts 5% van de tijd is voorgekomen. Op een afstand van minder dan 54 km zou dus in principe gedurende een zeer kleine periode van het jaar periodiek net de tippen van de rotorbladen zichtbaar kunnen zijn. Echter gezien de beperkingen van het menselijk oog is dit door de lichte kleur en de slankheid van de rotorbladen dan nog zeer onwaarschijnlijk. Daar de afstand van Schiermonnikoog tot de dichtstbijzijnde windturbine van het park 56 km bedraagt en het maximale zicht 55 km kan met zekerheid gesteld worden dat de windturbines niet zichtbaar zullen zijn vanaf Schiermonnikoog, ook niet vanaf de hoogste duin.</p>
<p>3. Het cumulatieve aspect van de vergunde Duitse parken Borkum Riffgrund West en Borkum West II betekent dat een enorm aaneengesloten front van windturbines ontstaat.</p>	<p>3. De drie genoemde windparken komen naast elkaar te liggen.</p>
<p>4. Belanghebbende wil benadrukken dat duurzame energie niet per definitie duurzaam is in landschappelijke zin; natuur is voor mensen een wezenlijke beleving. Belanghebbende pleit voor en duurzame energie en een duurzaam landschap.</p>	<p>4. Het bevoegd gezag is van mening dat het duurzame landschap rond Schiermonnikoog bewaard blijft, zie antwoord uw zienswijze 2 en Vereniging Vrienden van Schiermonnikoog.</p>

Datum
4 december 2009

Nummer
WSV/2009/1138

BUITENGAATS

BARD Offshore NL 1

Appendices Folder 1 of 2

Documentation for SDE Tender Submission

Appendix 0.5

Relevante bijlagen Wbr Permit

Aanvraag 12-01-2009

BARD Offshore NL 1

BUITENGAATS

IN COOPERATION WITH THE

BARD - Group

“The Offshore Wind Specialist”

Vul hieronder de hoekpunten in van het windpark.

Coördinaten invullen op basis van UTM zone 31 ED60, eenheid meters en in meters noordwaarts.

Let op: Drie tabbladen

Tekst in ROOD dient ter illustratie en dient ingevuld te worden

BARD Offshore NL 1

09.12.2008

Hoekpunten:	x-coördinaat Easting	y-coördinaat Northing
A	694.772	5.997.943
B	699.045	5.998.665
C	702.940	5.988.595
D	698.447	5.988.441

Vul hieronder de posities van de windturbines in

Coördinaten invullen op basis van UTM zone 31 EDO, eenheid meters en in meters hoogteboog

Tabel in RGD dient ter illustratie en dient ingevuld te worden

Windturbinennummer	x-coördinaat	y-coördinaat
	Easting	Northing
1	702.832	5.988.666
2	698.498	5.988.518
3	694.875	5.997.884
4	698.997	5.998.581
5	698.488	5.997.625
6	698.805	5.996.808
7	699.121	5.995.990
8	699.437	5.995.173
9	699.753	5.994.356
10	700.069	5.993.539
11	700.385	5.992.722
12	700.701	5.991.905
13	701.017	5.991.088
14	701.333	5.990.271
15	701.649	5.989.454
16	700.786	5.989.415
17	700.473	5.990.223
18	700.161	5.991.031
19	699.848	5.991.839
20	699.536	5.992.647
21	699.223	5.993.455
22	698.911	5.994.263
23	698.598	5.995.070
24	698.286	5.995.878
25	697.973	5.996.686
26	697.660	5.997.494
27	696.833	5.997.364
28	697.141	5.996.565
29	697.450	5.995.766
30	697.759	5.994.968
31	698.068	5.994.169
32	698.377	5.993.370
33	698.686	5.992.571
34	698.995	5.991.772
35	699.304	5.990.974
36	699.613	5.990.175
37	699.922	5.989.376
38	699.059	5.989.337
39	698.754	5.990.127
40	698.448	5.990.916
41	698.143	5.991.706
42	697.837	5.992.496
43	697.532	5.993.285
44	697.226	5.994.075
45	696.921	5.994.865
46	696.615	5.995.654
47	696.310	5.996.444
48	696.005	5.997.234
49	701.965	5.988.637
50	701.098	5.988.607
51	700.231	5.988.577
52	699.365	5.988.547
53	695.699	5.998.023
54	696.524	5.998.163
55	697.348	5.998.302
56	698.172	5.998.442
57	699.316	5.997.755
58	699.636	5.996.929
59	699.956	5.996.102
60	700.275	5.995.276
61	700.595	5.994.450
62	700.914	5.993.624

63	701.234	5.992.797
64	701.554	5.991.971
65	701.873	5.991.145
66	702.193	5.990.319
67	702.512	5.989.493
68	698.196	5.989.298
69	697.894	5.990.079
70	697.592	5.990.859
71	697.290	5.991.640
72	696.988	5.992.420
73	696.686	5.993.201
74	696.384	5.993.981
75	696.082	5.994.762
76	695.780	5.995.542
77	695.478	5.996.323
78	695.177	5.997.103

Vul hieronder het begin- en eindpunt en de bijpunten van de kabeltracés in
 Vul ook de punten van eventuele alternatieve kabeltracés in

Coördinaten moeten op basis van UTM zone 31 EDSG, voorbeeld traject op in meters nauwkeurig

Tabel in EXCEL dient ter illustratie en dient ingevuld te worden

omschrijving	Koördinaat-aanduiding	x-coördinaat Easting	y-coördinaat Northing
Voorkeurstracé: Tracé zuid	1	699.475	5.993.917
	2	701.730	5.988.223
	3	703.431	5.988.274
	4	715.890	5.965.383
	5	713.701	5.961.566
	6	715.475	5.955.062
	7	718.690	5.950.732
	8	722.390	5.946.310
	9	723.363	5.945.464
	10	726.452	5.945.119
	11	730.202	5.943.514
	12	730.187	5.940.530
	13	733.456	5.940.365
	14	737.025	5.940.500
	15	738.328	5.939.505
	16	739.628	5.939.613
	17	740.097	5.939.445
	18	740.632	5.939.142
	19	741.313	5.938.612
	20	741.839	5.937.912
	21	742.476	5.936.800
	22	742.900	5.936.131
	23	743.603	5.935.316
	24	745.085	5.933.846
	25	746.052	5.933.266
	26	746.975	5.932.811
	27	748.396	5.932.244
	28	749.928	5.931.699
	29	752.652	5.930.840
	30	752.801	5.930.456
Alternatief tracé: Tracé noord	1	699.475	5.993.917
	2	701.730	5.988.223
	3	703.431	5.988.274
	4	715.890	5.965.383
	5	713.701	5.961.566
	6	715.475	5.955.062
	7	718.690	5.950.732
	8	722.390	5.946.310
	9	723.363	5.945.464
	10	726.452	5.945.119
	11	730.202	5.943.514
	12	731.613	5.943.551
	13	733.848	5.943.617
	14	736.190	5.943.300
	15	737.063	5.943.115
	16	738.293	5.942.414
	17	739.762	5.941.527
	18	740.767	5.940.958
	19	741.614	5.940.389
	20	742.686	5.939.450
	21	743.413	5.938.855
	22	744.141	5.938.101
	23	744.485	5.937.267
	24	745.292	5.936.487
	25	746.072	5.935.971
	26	744.472	5.934.489
	27	746.052	5.933.266
	28	746.975	5.932.811
	29	748.396	5.932.244

	30	749.928	5.931.699
	31	752.652	5.930.840
	32	752.801	5.930.456
Alternatief tracé: Tracé ongebundel	1	699.500	5.993.895
	2	701.690	5.988.095
	3	714.225	5.964.615
	4	710.678	5.956.239
	5	714.816	5.953.973
	6	716.984	5.944.908
	7	728.118	5.942.543
	8	729.497	5.941.065
	9	730.286	5.940.474
	10	737.183	5.940.474
	11	738.168	5.939.587
	12	740.336	5.939.686
	13	741.913	5.938.109
	14	743.292	5.935.449
	15	745.558	5.933.478
	16	749.401	5.931.803
	17	751.963	5.931.114
	18	752.653	5.930.719
	19	752.751	5.930.424
Alternatief tracé: Tracé Borkumse S	1	699.500	5.993.895
	2	701.736	5.988.234
	3	702.020	5.988.234
	4	702.401	5.937.124
	5	705.849	5.919.487
	6	733.143	5.921.260
	7	752.061	5.929.734